

PATENT TABANLI TEKNOLOJİ TRANSFERİ

07 EYLÜL 2021

Av. Ali ÇAVUŞOĞLU

Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye Patent Hareketi Platformu
Patent Hareketi Derneği

PATENTTEN GELİR ELDE ETMEK MÜMKÜN MÜDÜR?

Patent sahibi, patentini aşağıdaki şekillerde kullanabilmektedir:

- Ürünü sadece kendisi üretebilmektedir.
- Sözleşme ile üretim ve satıştan gelir elde edebilmektedir.
- Patent haklarını başka kişilere devredebilmektedir.
- Lisans verme yoluyla patent haklarından kar payı elde edebilmektedir.
- İşçi buluşlarında hak talebine göre işçiye ödenecek ücretler
- Patent gibi maddi olmayan varlıklar kullanım yoluyla azalmaz ve genellikle birkaç firma tarafından aynı anda kullanılabilir. Bu şekilde birkaç firmaya lisans verme yoluyla kazanç katlanabilir.

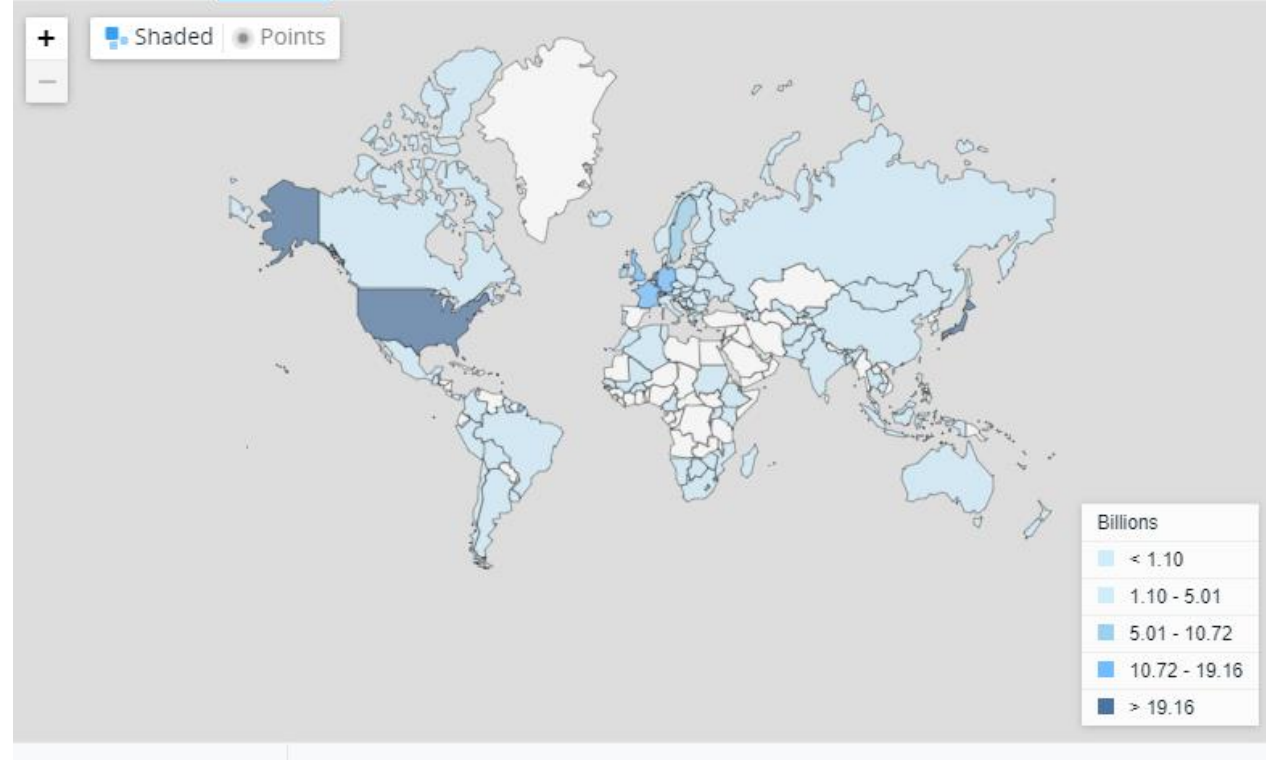
LİSANS ÜCRETLERİ TOPLAMI HER YIL ARTMAKTADIR

- Dünya genelinde patentler başta olmak üzere fikri mülkiyet ürünlerine ödenen lisans ücretleri her yıl artmaktadır. **Dünya bankası verilerine göre ülkemizde ödenen lisans ücretleri toplamı 2020 yılında 130 milyon dolar olmuştur.** Dünya genelinde 2020 yılında ödenen lisans ücreti 369 milyar dolar olmuştur. En yüksek lisans ücreti 107 milyar dolarla ABD’de ödenmiştir.

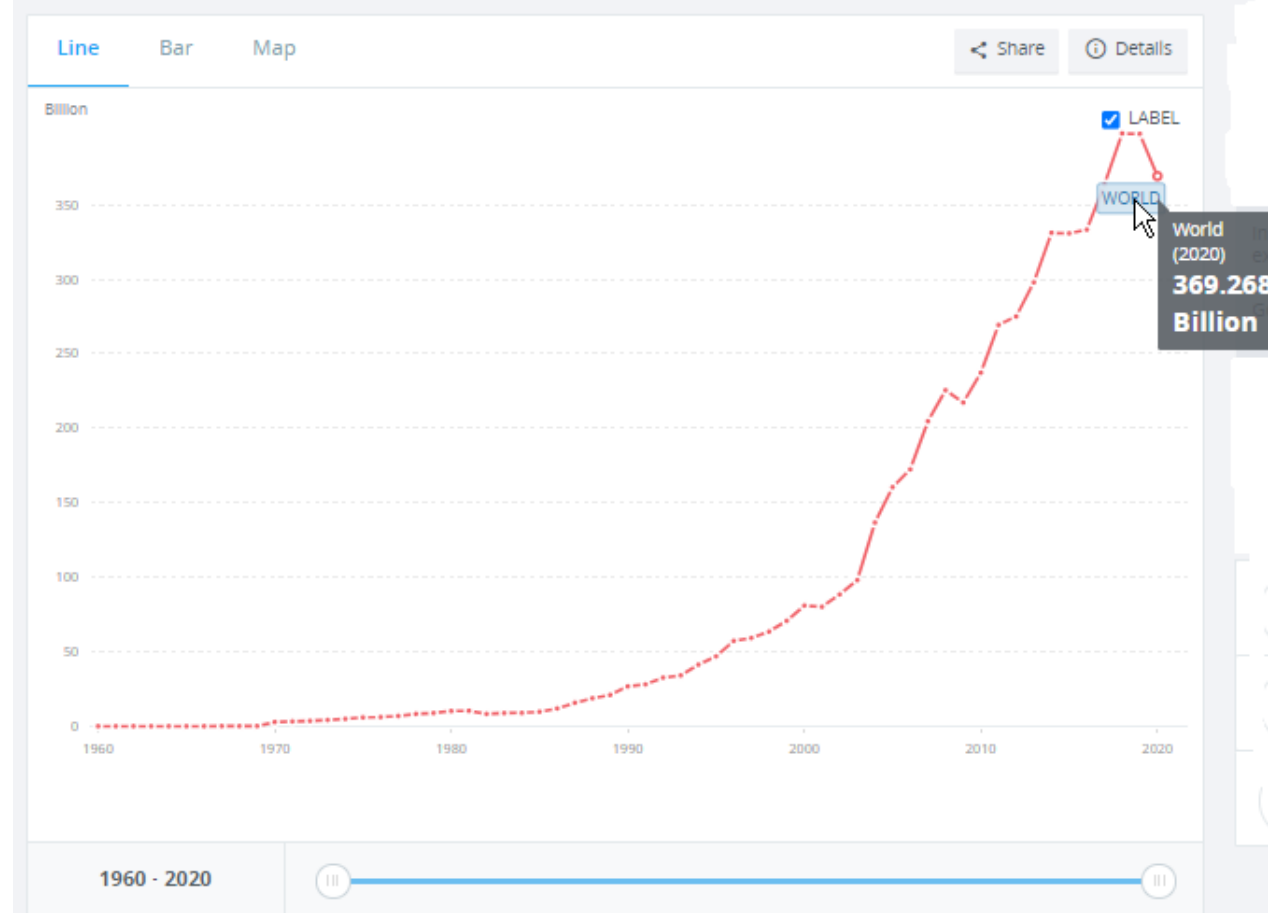

• ÜLKEMİZDE ÖDENEN LİSANS ÜCRETLERİ TOPLAMI 2020 YILINDA 130 MİLYON DOLAR OLMUŞTUR.

<https://data.worldbank.org/indicator/BX.GSR.ROYL.CD?end=2020&start=1960&type=shaded&view=chart&year=2011>

**LİSANS
ÜCRETLERİNİN
ÜLKELERE GÖRE
DAĞILIMI
EN YÜKSEK LİSANS
ÜCRETİ 107 MİLYAR
DOLARLA ABD'DE
ÖDENMİŞTİR.**

**DÜNYA
GENELİNDE 2020
YILINDA
ÖDENEN LİSANS
ÜCRETİ 369
MİLYAR DOLAR
OLMUŞTUR.**

PATENTLERİNİZİ TİCARİLEŞTİRMEYEN ÖNCE SORMANIZ GEREKEN 10 SORU

Bir patenti veya yenilikçi bir teknolojiyi piyasaya sürmeden önce göz önünde bulundurmanız gereken bazı önemli faktörler şunlardır:

Teknoloji Değerlendirmesi

- 1. Patent hangi sorunu çözüyor?*
- 2. Hangi mevcut yöntemler/çözümler/ürünler aynı sorunu çözüyor ve buluşunuz nasıl farklı/yeni?*
- 3. Buluşun mevcut ve potansiyel uygulama alanları nelerdir?*

PATENTLERİNİZİ TİCARİLEŞTİRMEYEN ÖNCE SORMANIZ GEREKEN 10 SORU

Pazar Değerlendirmesi

4. Buluş, her bir pazar/uygulama için ne gibi faydalar sağlar?

5. Mevcut pazar fırsatları nelerdir ve bunlar ne kadar önemlidir?

6. Hangi pazarın peşinden gitmeli?

Patent Analizi

7. Mevcut benzer patentler/uygulamalar var mı?

8. Patentim ne kadar olgun?

PATENTLERİNİZİ TİCARİLEŞTİRMEYEN ÖNCE SORMANIZ GEREKEN 10 SORU

Teknoloji Paketleme Seçenekleri

9. Başka hangi tamamlayıcı patent, nihai ürün teklifimi geliştirmeye yardımcı olabilir?

Patent Ticarileştirme Yolu

10. Bana sunulan ticarileştirme yolları nelerdir?

PATENT SATIN ALMADA VE PATENT LİSANSLAMADA “FAALİYET SERBESTLİĞİ ARAŞTIRMASI”NIN ÖNEMİ

- Faaliyet Serbestliği araştırması (FTO), mevcut üçüncü taraf haklarını ihlal etmeden, ürününüzü yapmak istediğiniz ülkede üretmenin veya satmanın sizin için ticari olarak 'güvenli' olup olmadığının tespit edilmesi anlamına gelir.
- Bir Faaliyet Serbestliği araştırması yapmak, genellikle mevcut fikri mülkiyet haklarını ihlal etme risklerini en aza indirmeye yardımcı olmak için atabileceğiniz en iyi adımdır. Faaliyet Serbestliği Analizi aynı zamanda başkasının patentle koruduğu alana girmeden kendimize boş alanlar bulabilmek ve bu alanlarda yeni patentler üretmek için çalışmalar yapmaya yarar.
- Bir firma patent satın alacağı zaman veya herhangi bir patenti lisanslayarak kullanacağı durumda da ileride risklerle karşılaşmamak için faaliyet serbestliği araştırması yapması çok faydalı olacaktır.
- Üretim yapmak istiyorsunuz, üretmek istediğiniz ürün yürürlükte olan bir patentle korunuyor mu?
- Yurt dışında patentli olan ürünün Türkiye’de patenti var mı?
- Bir buluşunuza patent almak istiyorsunuz, peki sizin buluşunuzu kapsayan mevcut bir patent var mı?
- Bu patent hala geçerli mi? Sizin coğrafyanızda geçerli mi?

PATENT LİSANS ÜCRETLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Patent lisans hakkı oranları birkaç kriterden etkilenir:

- Münhasır veya Münhasır Olmayan; Münhasır fikir lisanslama, münhasır olmayan lisanslardan daha yüksek bir telif hakkı oranı ile sonuçlanacaktır.
- Pe in  deme; Lisans verene ödenen  n ödeme tutarı ne kadar yüksek olursa, toplam patent lisans değerinin bir unsuru olduğu için lisans alanın muhtemelen alacağı telif hakkı oranı o kadar düşük olur.
- Endüstri Standardı Telif Oranları; Her endüstri bir 'endüstri standardı' telif oranına sahip olma eğilimindedir. Bu nedenle patent lisansının verildiği sektördeki ortalama lisans telif oranları sözleşmeyi etkileyecektir.
- Şirket Standart Fiyatları; Fikirleri lisanslama konusunda iyi bir deneyime sahip olan şirketler, buluş sahiplerine sundukları standart bir pakete sahip olma eğilimindedir. Şirket ne kadar büyükse ve geçmiş sicili ne kadar büyükse, telif  cretinizi müzakere etmede o kadar fazla kaldıraç sahibi olurlar.
- Fikri Mülkiyet Aşaması; Fikri mülkiyet ticarile tirmeye ne kadar yakınsa, lisans alanın kar ıla acağı risk o kadar az olur ve lisans verene telif  creti o kadar yüksek olur.
- Pazar Potansiyeli; Telif hakkı oranı, lisanslamak istediğiniz fikrin pazar potansiyeline büyük ölçüde bağlı olacaktır. Yeni bir pazar geliştiren veya henüz tam potansiyelini göstermemiş yeni bir pazarın parçası olan bir buluşu lisanslamaya çalışırken bu zor olabilir.
- Hak İhlalinde Bulunan Kişiye Lisans Verme; Bir  irket fikrinizi ihlal ediyorsa, tazminat, geçmiş karların bir yüzdesi ve genellikle daha yüksek bir telif hakkı oranı talep etme hakkınız olabilir.
- Yatırım Gerekiyorsa; Her şey eşit olduğunda, bir ürünü piyasaya sürmek için gereken yatırım ne kadar yüksek olursa, ödenecek telif  creti o kadar düşük olur.

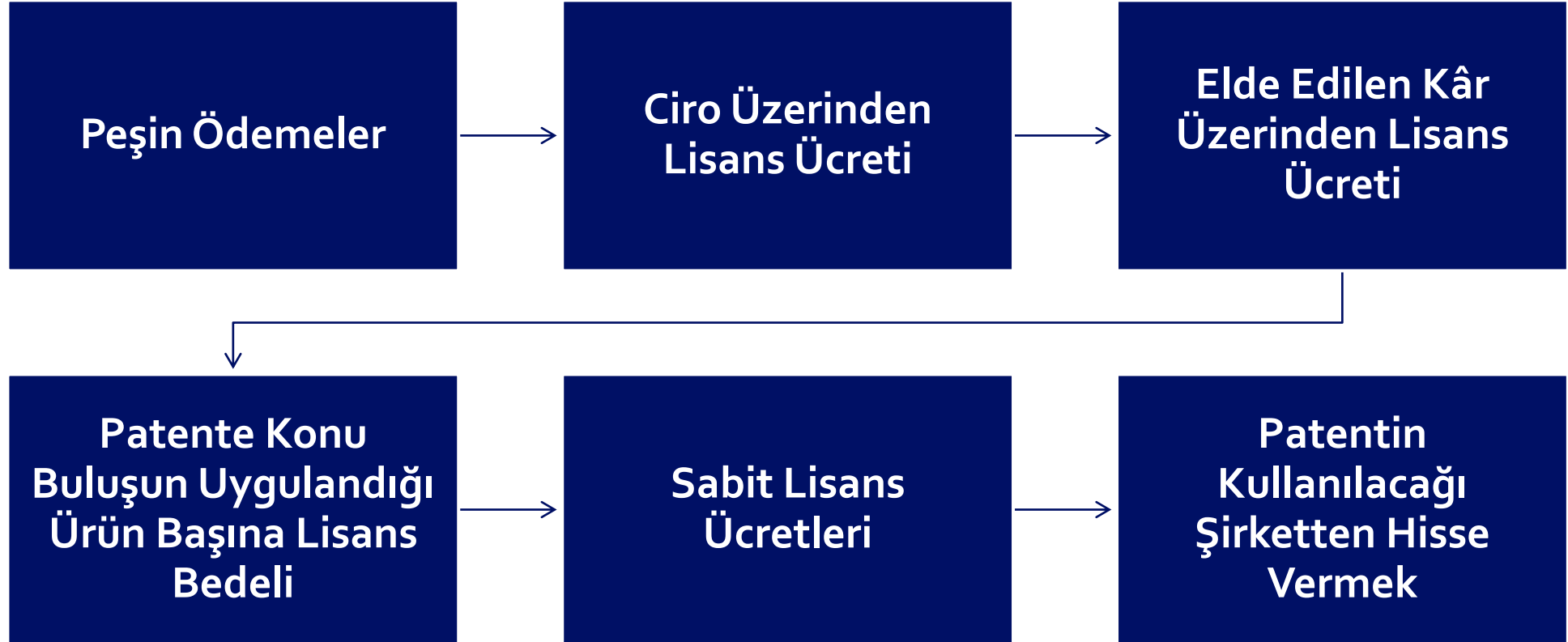
LİSANS VERMENİN HER İKİ TARAF İÇİN FAYDALARI

LİSANS VEREN İÇİN	LİSANS ALAN İÇİN
Mevcut ürünler/hizmetlerle yeni pazarlara ulaşma ve açılma fırsatı	Yeni işler yaratma fırsatı
Lisans alanın mevcut müşteri çevresini kullanarak bir pazara girme fırsatı – o piyasada başarısız olma riskini de azaltır.	Lisans verenin zaten mevcut olan / iyi bilinen ürünleri / hizmetlerini müşterilere sunma fırsatı – o piyasada başarısız olma riskini de azaltır.
Pazarlama ve dağıtım için yatırım yapmaya gerek kalmaz.	Ar&Ge yatırımı yapmaya gerek kalmaz.
Lisans veren, eserinden lisans ücreti geliri elde ederken, fikri mülkiyet konusu eserinin mülkiyetini de kendinde tutar.	Lisans alanın fikri mülkiyet konusu eseri “satın almasına” gerek kalmaz ve lisans verilen ürün/hizmetin piyasa başarısını fazla bir yatırım yapmadan test etme olanağı olur.
Lisans vermek, olası bir rakibin bir iş ortağına dönüştürülmesi için de bir araçtır.	

LİSANS VERMENİN HER İKİ TARAF İÇİN FAYDALARI

LİSANS VEREN İÇİN	LİSANS ALAN İÇİN
Lisans alan bir rakip haline gelebilir.	Lisans verme, bir teknolojik / ticari bağımlılık yaratabilir.
Lisans veren, lisans verdiği ürün / hizmet üzerindeki kontrolünü kaybedebilir.	Lisans verilen fikri mülkiyete karşı çıkılabilir ve meydan okunabilir ve teknoloji hükmünü yitirebilir.
Lisans almak isteyen adil ve sağlam bir lisans alan bulmakta güçlükler vardır.	Lisans vermek isteyen adil ve güvenilir bir lisans veren bulmakta güçlükler vardır.
Lisans verenlerin bir gelir kaynağı olarak lisans alanlara güvenmeleri gerekir. Piyasada başarısız olunması halinde, sözleşmede bir asgari lisans ücreti maddesi bulunabilse bile, lisans alanlar hiç lisans ücreti üretemeyebilirler	Ödemeleri karşılamak çok külfetli hale gelebilir ve piyasada başarısız olursa bile, sözleşmedeki asgari lisans ücreti maddesinden dolayı yine de belirli bir tutarda lisans ücretinin ödenmesi gerekebilir.

LİSANS ÜCRETLERİ ÇEŞİTLERİ

LİSANS ÜCRETLERİNE ÖRNEKLER

- Çip teknolojileri alanında imzalanan bir sözleşmede ;Lisans bedeli olarak 20 Milyon USD sabit lisans bedelinin 3 ayda bir 250 bin USD taksitler Şeklinde ödeneceği kararlaştırılmıştır.
- Protein teknolojileri konusunda Bir başka sözleşmede ; sabit lisans bedeli olarak yıllık 100 bin USD +ciro üzerinden %2 telif hakkı kararlaştırılmış.
- Otomotiv sektöründe yapılan bir lisans sözleşmesinde; 3 milyon dolar sabit lisans ücreti + ciro üzerinde %0,5 telif ücreti kararlaştırılmış.
- Fren teknolojileri üzerine yapılan sözleşmede, 600 bin dolar sabit ücret +ciro üzerinden %3 telif ücreti .
- İnşaat sektöründeki bir patent lisansı sözleşmesinde 50.000 USD sabit ücret +net ciro üzerinden %10 lisans bedeli.
- Plastik kereste üzerine yeni bir patent lisans sözleşmesinde 500 bin USD sabit ücret + ciro üzerinden %5 lisans ücreti.
- Elektrik-Enerji sektöründe imzalanan bir lisans sözleşmesinde 300 bin dolar sabit ücret +ciro üzerinde ilk yıl %1 sonraki yıllar %2,5 lisans bedeli.
- Kablo rehabilitasyonu üzerine bir lisans sözleşmesinde,2 milyon dolar sabit ücret +**vergi öncesi karın %50'si** lisans bedeli olarak belirlenmiş.
- Lastik yakma teknolojisi üzerine bir lisans sözleşmesinde; sabit ücret olarak 250 bin dolar, **satışların %2 si** ve yer kurulacak şirkette **belirli adette hisse senedi** verilmesi kararlaştırılmış.

BAZI TEKNOLOJİLERDE UYGULANAN LİSANS ÜCRETLERİNE ÖRNEKLER

BULUŞÇU	LİSANS VEREN	LİSANS ALAN	LİSANS ORANI
Automotive Automatic Dimming Mirrors	Research Frontiers	Global Mirrors GmbH	% 5-% 8
Automotive Diesel Engines	Reg Technologies	Advanced Research Ceramics	%5
CDMA Communications Technology	Qualcomm	China Unicom Ltd.	% 5,25
Chemistry - Fire Retardant	United Fire Tech	Yuanchen, Inc.	% 3
Electronics - Advertizing Sign	Unisplay SA	American Electronic Sign	% 10
Food Packing	Earth Shell Corporation	Sweetheart Cup Company	% 20
Medical - Drug Abuse Detection	NASA	Life Point Inc	% 1-% 3
Recycling - Tires	Titan America, Inc.	Ocean/Ventures III	% 2
Kaynak: Determination By Russell L. Parr, CFA, ASA of Royalty Rates, https://www.innovation-asset.com			

SEKTÖRLERE LİSANS ÜCRETLERİ/ORANLARINA ÖRNEKLER

SEKTÖR İSMİ	ORTALAMA LİSANS ORANI
Yarı-İletkenler Sektörü	%4,5
Elektrikli & Elektronik Cihazlar Sektörü	%4,5
Kimyasal Maddeler Sektörü	%4,9
Otomotiv Sektörü	%5,0
Bilgisayarlar Ve Büro Ekipmanları Sektörü	%5,2
Gıda Sektörü	%5,5
Tüketim Malları, Perakende & Eğlence Sektörü	%5,8
Enerji & Çevre Sektörü	%5,8
Makine & Alet Sektörü	%5,9
Tıbbi Ürünler & Sağlık Ürünleri Sektörü	%5,9
Telekomünikasyon (Medya Dâhil) Sektörü	%6,1
İlaç & Biyoteknoloji Sektörü	%7,3
Medya & Ağırılama Sektörü	%11,7
Yazılım Sektörü	%15,0
İnternet Sektörü	%16,0

PATENTİN FONKSİYONLARI

KORUMA	Rekabet Avantajını Koruyarak Mevcut ve Gelecek Gelirleri Korumak
TEKEL OLUŞTURMAK REZERV ETMEK	İlgi çeken teknolojik alanlarda erken koruma sağlamak
ENGELLEME	Belirli bir teknolojik alandaki rekabetçi aktivitelere engel olmak
MALİYET DÜŞÜRME	Üretim sürecindeki patenti kullanarak maliyetlerin azalmasını sağlamak
LİSANSLAMAK	Üçüncü kişilere münhasırlık olan ya da olmayan lisans vermek
BİRLEŞMELER-SATIN ALMALAR/İŞBİRLİKLERİ	Şirket işlemlerinde ve işbirliklerinde patenti göz önünde bulundurmak

PATENT DEĞERLEMESİ NİÇİN YAPILIR?

- Patentler şirketlere sermaye olarak konulabilir.
- Patentler bankadan kredi alırken **rehin** verilebilen bir **değerdir**.
- Önceden şirket değerlerinde fabrika binaları, arsalar, makine, ekipmanlar vs. önemliyken artık patentler çoğu endüstride temel bir sermaye olmuştur.
- Şirket birleşmelerinde, patentlerin lisans verilmesinde değerlendirme gerekebilir.
- Patentlerin tamamen satılması durumunda değerlendirme gerekebilir.
- Şirketlerin iflas etmesi durumunda veya patentlerin haczedilmesi durumunda değerlendirme gerekebilir.
- Patent ihlal davalarında tazminat hesaplamalarında değerlendirme gerekebilir.
- Patent değerlemesi firmaların gelecek yatırımlarına yön verir.

PATENT DEĞERLEMESİ NASIL YAPILIR?

Patentin Ömrüne Bakılır:

- Patentin yasal ömrü Türkiye’de 20 yıldır. Ancak araştırma yapılırken patentin ekonomik ve teknolojik ömrüne de bakılır. Daha açık ifade edilirse bir patent alındıktan sonra daha yeni ve kullanışlı bir patent alınırsa eski patentin teknolojik ömrü sona ermiş olur. Ayrıca patent alındıktan sonra yeni ve daha düşük maliyet vadeden bir patent çıkmışsa yine o patentin ekonomik ömrü sona ermiş olur.

Patentin Kapsamını Belirleme:

- Patentin kapsamı o patentin diğer patentlerden ayrılan kapsama alanıdır. Bir patent özgün olarak çok değerli gibi görünse de diğer patentler tarafından bir engellemesi varsa değeri düşebilir. Bunun için patentin alıntı yaptığı diğer patentlere, kendisinden alıntı yapan patentlere ve benzerliği olan patentlere bakılır. Ayrıca patent alınma esnasında bir ret kararı varsa, bu kararın nedeni ve nasıl üstesinden gelindiği bilinmelidir.

PATENT DEĞERLEMESİ NASIL YAPILIR?

Engelleyici Patentler İncelenir:

- Bir patente sahip olmak o patentin ilgili olduğu ürünü istediği gibi kullanmak manasına gelmez. Eğer ürünün o şekilde kullanılmasıyla başka bir patent ihlal ediliyorsa o patent dava açıp kullanımı engeller. İşte bu şekildeki bizim incelediğimiz patentin faaliyet alanına yakın patentler engelleyici patent olarak nitelendirilir ve değerlemeye alınmalıdır.

Patentin Yurtdışındaki Tesciline Bakılır:

- Eğer buluş sahibi hem kendi ülkesinde hem de yurtdışında patent başvurusunda bulunmuşsa bu, ürünün pazar payını genişletir ve patentin değerini de artırır. Ancak patent sadece buluşçunun kendi ülkesinde alınmışsa pazar da sadece kendi ülkesinde olacak ve patent değeri bir miktar azalacaktır. Ayrıca değerlendirme yapan kişi patentin neden yurtdışında alınmadığını da sorgulaması gerekir

Lisans Verilmişse İncelenir:

- Eğer incelenen patent lisans vermişse teklif edilen ücret patent değeri belirlemede etkilidir. Eğer birden fazla kişiye lisans verilmişse önceki lisans fiyatıyla sonraki arasındaki fark da göz önünde bulundurulur.

PATENT DEĞERLEME YÖNTEMLERİ

1

MALİYET
YÖNTEMİ

2

PAZAR
YÖNTEMİ

3

GELİR YÖNTEMİ

1. MALİYET YÖNTEMİ

- Maliyet yöntemiyle değerlendirme yapılırken patentin fikir aşamasından tescil aşamasına gelinceye kadar yapılan tüm masraflar, patentin tescil masrafları, vekillik masrafları, değerlendirme anına kadar yapılan araştırma inceleme masrafları sicil yenileme masrafları gibi , yapılan bütün masrafların değerlemenin yapıldığı tarihteki satın alma değeri hesaplanarak patentin değeri bulunur.
- Maliyet yönteminde patent sahibi en azından patent için yaptığı tüm harcamaları karşılayacağı bir fiyata satmak istemektedir.
- Maliyet yönteminin temeli patentin maliyeti ile patentin değeri arasında doğrudan bir ilişki olduğuna dayanmaktadır. Bu yöntemde patentin tüm aşamalarında harcamalar kümelenmiş olarak ortaya çıkarılır.

2. PAZAR YÖNTEMİ

- Pazar metodu temelde benzer varlıkların birbirine yakın fiyatta olacağı düşüncesine dayanır. Ancak birbirine benzeyen ürün bulmak patentler için büyük bir problemdir.
- Maliyet yönteminde olduğu gibi Pazar yönteminde de değerlendirilecek patente yeterince benzeyen bir patentin olduğu varsayılır. Pazar yönteminde devir işlemi gerçekleşen patente ait sözleşmede bulunan bölgesel özellikler, süreler, mevcut bilgi birikimi (Know-How), sözleşme sonrası servisler gibi maddeler göz önünde bulundurulmaz.
- Bu nedenle kıyaslamak için değerlendirilecek patente çok benzer bir patent bulunsa ve bunun devir fiyatı öğrenilse bile sözleşme maddeleri bilinemeyeceğinden yapılan değerlendirme kesin doğru bir sonuç ortaya çıkaramayacaktır.

3. GELİR YÖNTEMİ

- Bu yöntem bir Fikri Mülkiyet Hakkının değerinin gelecekte oluşturacağı nakit akışına bağlı olduğu varsayımına dayanır.
- Gelir Yönteminde, değerlemesi yapılacak olan patentin gelecekteki getireceği toplam gelir bugünkü fiyatlarla ifade edilir. Bu yöntemde patentten elde edileceği tahmin edilen bütün gelirler toplanır. Yapılacağı tahmin edilen bütün masrafların toplamı gelirler toplamından çıkarılır. Son olarak kalan tutar bugünün değerlerine indirgenir. Buna Ekonomik Fayda Değerlemesi de denir. Gelir yöntemi Fikri hakların değerlemesinde en sık kullanılan yöntemdir.
- **Gelir yöntemiyle değerlendirme üç adımda yapılır:**
 1. Öncelikle patentin kalan faydalı ömrü boyunca getireceği nakit akışı tahmin edilir.
 2. Bu değerden patentle doğrudan ilgili olan giderler çıkarılır. Bu giderleri; işçilik maliyeti, malzeme maliyeti, gereken sermaye yatırımı gibi sıralayabiliriz.
 3. Elde edilen değer risk katsayısı oranında indirilir.

DEĞERLEME KRİTERLERİ «LİSANS GELİRİ» YÖNTEMİNE GÖRE

LİSANS GELİRİ» YÖNTEMİNE GÖRE:

Patent bir lisans sözleşmesine konu olmuştur. Düzenli lisans geliri elde edilmektedir.

Patent Bilgileri Ekranı

- TÜRK PATENT Buluş Başvuru Numarası (Kullanıcı verisi)
- Değerleme Tarihi Seçimi (İsteğe bağlı kullanıcı verisi. Girilmez ise değerlendirme tarihi değerlendirilenin yapıldığı o anki tarih alınır.)

Ticari Bilgiler Ekranı

- Lisans sözleşmesinin başlangıç tarihi? Gün/Ay/Yıl (Kullanıcı verisi)
- Lisans sözleşmesinin bitiş tarihi? Gün/Ay/Yıl (Kullanıcı verisi)
- Yıllık lisans bedeli kiracının yıllık satış hasılatının belirli bir oranı olarak belirlenmişse, yıllık royalty rate nedir? (Kullanıcı verisi)
- Gözlenebilir son 5 yıllık dönem için yeni ürün toplam yıllık satış adedi nedir? (Kullanıcı verisi)

DEĞERLEME KRİTERLERİ «LİSANS GELİRİ» YÖNTEMİNE GÖRE

Hukuki Sorular Ekranı

- Başvuru şekli nedir? Uluslararası ya da Ulusal Patent (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Eski Uygulama için Ulusal Patentler için İncelemeli/İncelemesiz ayrımı (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent sahiplerinin sayısı? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent kalan koruma süresi? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent ücreti düzenli ödeniyor mu? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent üzerinde haciz ya da rehin var mı? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent tesciline karşı dava açılmış mı? (Kullanıcı verisi)
- Patent tesciline karşı görüş bildirilmiş ya da itiraz edilmiş mi? (Kullanıcı verisi)
- Patent ihlal araştırması yapılmaktadır? (Kullanıcı verisi)

DEĞERLEME KRİTERLERİ «LİSANS GELİRİ» YÖNTEMİNE GÖRE

Teknik Sorular Ekranı

- Alınan atıf sayısı kaçtır? (Kullanıcı verisi)
- Diğer patentlere yapılan atıf sayısı kaçtır? (Kullanıcı verisi)
- Patent kapsadığı teknik alan sayısı nedir? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent kapsadığı İstem sayısı kaçtır? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Başvuru şekli nedir? Uluslararası ya da Ulusal Patent(Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent başvuru tarihi ile tescil tarihi arasında geçen süre nedir? (Veri tabanımızdan otomatik olarak getirilir.)
- Patent teknolojik durumu nedir? (Kullanıcı verisi)

DEĞERLEME KRİTERLERİ «LİSANS GELİRİ» YÖNTEMİNE GÖRE

Piyasa Soruları Ekranı

- Patentin ticari kullanım alanı nedir? (Kullanıcı verisi)
- Patentli ürüne ilişkin pazarlama alternatifleri nelerdir? (Kullanıcı verisi)
- Patentli ürüne rakip ya da ikame ürünler piyasada satılmakta mıdır? (Kullanıcı verisi)
- Patentli ürünün satıldığı piyasadaki tecrübeniz nedir? (Kullanıcı verisi)
- Sizce patentli ürünün sektördeki beklenen teknolojik ömrü kaç yıldır? (Kullanıcı verisi)
- Patentli ürünün satıldığı sektörde yıllık reel büyüme oranı tahmininiz nedir? (Kullanıcı verisi)

BAZI ŞİRKETLERİN ORTALAMA PATENT SATIŞ RAKAMLARI

FULL YEAR 2015

Transaction Month/Year	Seller	Buyer	Technology	Total Transaction	Number of Patents	(Average Paid per Patent) Quotient
January	Kenilworth Systems	Interactive Systems	Gaming	\$1,100,000	3	\$366,667
January	Rockstar Consortium	RPX Corporation	Telecomm	\$900,000,000	2,565	\$350,877
January	Rambus	Silicon Image	Wireless	\$2,280,000	14	\$162,857
January	VideoIQ	Aviligon Corporation	Video Analytics	\$15,650,000	34	\$460,294
January	Inventor	IDEX	Software Algorithm	\$2,155,932	4	\$538,983
January	Semi Components Ind	Tessera Advanced Tech	Semiconductor	\$1,600,000	9	\$177,778
January	Ballard Power Systems	Volkswagen Group	Fuel Cell	\$39,000,000	60	\$650,000
February	Anonymous	[Broker]	Digital Surveillance	\$275,000	3	\$91,667
February	[Four Sellers]	Aviligon Corporation	Video Analytics	\$13,400,000	48	\$279,167
February	Xerocole	Akamai	DNS Management	\$4,900,000	8	\$612,500
March	Anonymous	[Broker]	VoIP	\$150,000	1	\$150,000
March	Prism Technologies	Internet Patents	Multiple	\$20,066,666	48	\$418,056
April	F-Secure	Finjan	Internet	\$1,000,000	2	\$500,000
April	Codemate	Akamai	OTT (Over the Top)	\$41,950,000	13	\$3,226,923
May	Meru Networks	Fortinet	Cyber Security	\$3,734,635	33	\$113,171
May	Strategic Global Advisors	Tessera Advanced Tech	Semiconductor	\$2,950,000	26	\$113,462
May	Bridgestone Americas	IP Liquidity Ventures	Tire Pressure	\$10,000,000	43	\$232,558
June	Infineon Technologies	Polaris Innovations	Multiple	\$33,000,000	4,000	\$8,250
July	Hipcricket	SITO Mobile	Mobile Advertising	\$1,850,000	26	\$71,154
August	AEPI	CREE	Power Management	\$6,900,000	13	\$530,769

ORTALAMA PATENT FİYATLARI

BASINDA YER ALAN HABERLERE GÖRE SATILAN TEKNOLOJİ PATENTLERİNİN ORTALAMA FİYATLARI

PATENT SATAN FİRMA	PATENT ALAN FİRMA	PATENT ADEDİ	TOPLAM FİYAT	ADET FİYATI
NORTEL	APPLE	6000	4.500.000.000 USD	750.000 USD
MOTOROLA	GOOGLE	17000	12.500.000.000 USD	735.000 USD
REALNETWORKS	INTEL	190	120.000.000 USD	631.000 USD
AOL	MICROSOFT	800	1.100.000.000 USD	1.375.000 USD
MICROSOFT	FACEBOOK	650	550.000.000 USD	846.000 USD
BU TABLOYA GÖRE ORTALAMA BİR PATENTİN DEĞERİ 867.000 USD ETMEKTEDİR.				

MADDE 82 – 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sınai mülkiyet haklarında istisna

MADDE 5/B – (1) Türkiye’de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların;

a) Kiralanması neticesinde elde edilen kazanç ve iratların,

b) Devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların,

c) Türkiye’de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları hâlinde elde edilen kazançların,

ç) Türkiye’de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının,

% 50’si kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisna, buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar için de uygulanır.

PATENTTE VERGİ İSTİSNASI

(2) İstisnanın uygulanabilmesi için;

a) İstisna uygulamasına konu buluşun, 24/6/1995 tarihli ve 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında patent veya faydalı model belgesi verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması ve buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent veya araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması,

b) İstisna uygulamasından yararlanabilecek kişilerin, 551 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen nitelikleri taşıması ve bu kişilerin patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisini haiz bulunması şartıyla, patent veya faydalı model belgesinin sahibi ya da patent veya faydalı model belgesi üzerinde tek el niteliğinde özel bir ruhsata sahip olması,

c) İstisnadan yararlanılacak ilk yıl, buluşun oluşturacağı katma değer dikkate alınarak devir veya satış hâlindeki değerinin tespitine yönelik Maliye Bakanlığı tarafından değerlendirme raporu düzenlenmesi,
gerekmektedir.

PATENTTE VERGİ İSTİSNASI

ÇALIŞAN BULUŞLARI YÖNETMELİĞİNE GÖRE BULUŞLA İLGİLİ ÇALIŞANA ÖDENECEK BEDELİN TESPİT EDİLMESİ

Bedelin hesaplanması

MADDE 21 – (1) Hizmet buluşu için çalışana ödenecek bedel, buluştan elde edilen kazanç ile 20 nci maddenin birinci fıkrasına göre buluşun ait olduğu gruplar esas alınarak üçüncü fıkra da yer alan tabloda verilen katsayılar çarpılarak hesaplanır.

(2) Buluştan elde edilen kazancın, asgari ücretin net miktarının 150.000 katını aşan miktarı için işverenin bedel ödeme zorunluluğu yoktur.

(3) Buluşun ait olduğu gruplara ve buluştan elde edilen kazanca göre çalışana ödenecek bedelin hesaplanmasında kullanılacak katsayılar tabloda verilmiştir:

	Buluştan elde edilen kazancın net asgari ücret miktarının						
Buluşun ait olduğu grup	1.000 katına kadarki bölümü için katsayı	1.000 ile 5.000 katı arasındaki miktar için katsayı	5.000 ile 10.000 katı arasındaki miktar için katsayı	10.000 ile 25.000 katı arasındaki miktar için katsayı	25.000 ile 50.000 katı arasındaki miktar için katsayı	50.000 ile 100.000 katı arasındaki miktar için katsayı	100.000 ile 150.000 katı arasındaki miktar için katsayı
1. grup	0,0060	0,0050	0,0040	0,0030	0,0020	0,0010	0,0006
2. grup	0,0040	0,0030	0,0020	0,0016	0,0012	0,0008	0,0005
3. grup	0,0020	0,0015	0,0012	0,0010	0,0008	0,0006	0,0004

HİZMET BULUŞUNUN AİT OLDUĞU GRUBUN BELİRLENMESİ

Hizmet Buluşunun Ait Olduğu Grubun Belirlenmesi

Buluşun ait olduğu grup

MADDE 20 – (1) Hizmet buluşu, buluş sahibi çalışanın işletmedeki görevi, işletmenin hizmet buluşunun gerçekleştirilmesindeki katkısı ve çalışanın hizmet buluşunu gerçekleştirdiği duruma göre aşağıdaki şekilde üç gruba ayrılır:

a) 1. Grup: İşletmedeki görev alanına doğrudan girmeyen konularda çalışanın kendi kendine üstlendiği bir görev vesilesiyle ve buluşun gerçekleştirilmesine işletmenin katkısının olmadığı durumda gerçekleştirilen buluşlar.

b) 2. Grup: İşletmedeki görevlendirmenin doğrudan neden olmadığı ancak işletme tarafından tespit edilen ihtiyacın giderilmesi veya sorunların çözümü için gerçekleştirilen veya buluşun gerçekleştirilmesine işletmenin katkısının olduğu buluşlar.

c) 3. Grup: İşletmede verilen görevlendirmenin doğrudan neden olduğu ve buluşun gerçekleştirilmesine işletmenin tam katkısının olduğu durumda gerçekleştirilen buluşlar.

(2) İşletmenin katkısı, buluşu yapana sağladığı teknik araç ve gereç desteği; enerji, ham maddeler ve işletmenin, buluşun gerçekleştirilmesinde önemli ölçüde katkı sağlamış olan alet ve cihazlardır.

(3) Buluşun gerçekleştirilmesi için tahsis edilen işgücü, teknik araç ve gereçler gibi değerlendirilir.

(4) Buluşu yapanın kendi işgücü ile araştırmalar, laboratuvar tesis ve cihazları için buluştan bağımsız olarak yaptığı genel masraflar, bu madde anlamında teknik araç ve gereç sayılmaz.

YÖNETMELİĞE GÖRE BULUŞ SAHİBİ ÇALIŞANA ÖDENECEK ÖRNEK BEDEL

Ek-1

ÖRNEKLER

ÖRNEK 1 – Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesine göre buluştan elde edilen kazancın kıyas yöntemiyle hesaplanması aşağıda örneklendirilmiştir:

İş makineleri üreten bir işletmede satış fiyatı 1000 TL olan bir ürün için buluşun, ürünün satış fiyatına katkısının 10 TL olduğunu ve buluşu içeren ürünlerden 1 milyon adet satışın gerçekleştiğini varsayalım. Buluştan elde edilen kazancın hesaplanmasında; ürünün satış fiyatı olan 1000 TL yerine buluşun, ürünün satış fiyatına katkısı olan 10 TL ile satılan ürün adedi çarpılarak (10 TL X 1 milyon adet) bulunan miktar esas alınır. Buluş konusu ürünün satışından elde edilen kazanç, 10 milyon TL olarak hesaplanır.

ÖRNEK 2 – Bu Yönetmeliğin 21 inci maddesine göre çalışana ödenecek bedelin hesaplanması aşağıda örneklendirilmiştir:

İş makineleri üreten bir işletmede araştırma ve geliştirme bölümünde çalışan bir mühendisin işveren tarafından verilen talimatlar doğrultusunda bir buluş gerçekleştirdiği durumda, net asgari ücretin 1.400 TL olduğu yıl için, buluştan elde edilen kazancın 10 milyon TL olması halinde, çalışana ödenecek bedel aşağıdaki şekilde hesaplanır:

a) Öncelikli olarak hizmet buluşunun ait olduğu grup verilen örnek için üçüncü grup olarak belirlenir.

b) Daha sonra buluştan elde edilen kazancın net asgari ücretin miktarının

- 1.000 katına kadar olan 1.400.000 TL'ye kadarki bölümü için; 0,0020

- 1.000 katı ile 5.000 katı arasındaki 5.600.000 TL'lik bölüm için; 0,0015

- 5.000 katı ile 10.000 katı arasındaki 3.000.000 TL'lik bölüm için; 0,0012

katsayıları belirlenecektir. Bu katsayılar kullanılarak hesaplanan ödenecek bedel aşağıdaki gibidir.

- 1.400.000TL'lik kazancın 0,0020 katı: 2.800 TL

- 5.600.000TL'lik kazancın 0,0015 katı: 8.400 TL

- 3.000.000TL'lik kazancın 0,0012 katı: 3.600 TL

TOPLAM : 14.800 TL'dir.

TÜRKİYE PATENT HAREKETİ PLATFORMU

www.turkiyepatenthareketi.org

TÜRKİYE
PATENT
HAREKETİ

 **PATENT
HAREKETİ
DERNEĞİ**

**Patent
Hareketi**
Gazetesi